

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 6 och 6 e § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 6 och 6 e § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (RP 154/2016 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- jurist Erkki Papunen, social- och hälsovårdsministeriet
- biträdande direktör Hans Ranta-Aho, Statskontoret.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om skada, ådragen i militärtjänst ändras så att det för kostnader för sådana öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården som ordnas av en kommun eller samkommun kan betalas ersättning till de till följd av 1939—1945 års krig skadade eller insjuknade vars invaliditetsgrad i enlighet med den lagen är minst 10 procent i stället för nuvarande 15 procent. Den föreslagna lagändringen leder till att fler får ersättning, och den hjälper äldre krigsinvalida att klara sig i sitt eget hem med hjälp av hemservice, boendeservice, service som stöder rörligheten, stöd för närståendevård och öppen sjukvård.

En annan ändring som föreslås är att samma lag ändras så att det för kostnader för av kommunen anordnad hemservice och annan socialservice som underlättar boende i hemmet kan betalas ersättning till de till följd av 1939—1945 års krig skadade eller insjuknade som bor stadigvarande i Sverige och vars invaliditetsgrad i enlighet med den lagen är minst 10 procent i stället för nuvarande 15 procent. Dessutom kan dessa personer få ersättning för skäligen kostnader för en daglig måltid.

Den föreslagna lagändringen gäller endast krigsinvalida som skadats till följd av Finlands krig 1939—1945. Propositionen omfattar inte dem som skadats eller insjuknat under fullgörande av beväringstjänst eller FN-uppdrag. För deras del förblir förutsättningarna för ersättning av kostnaderna oförändrade.

Betänkande ShUB 18/2016 rd

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2017.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet ser det som viktigt att rätten för krigsinvalider med lindriga skador att få avgiftsfri social- och hälsovård utvidgas till att också omfatta krigsinvalider med en invaliditetsgrad på 10 procent. Tidigare har kravet varit en invaliditetsgrad på 15 procent. Det är positivt att propositionen ställer lindrigt skadade krigsinvalider i en inbördes jämlik ställning.

Till de tjänster för krigsinvalider som ersätts med statliga medel hör sådan hemservice, boendeservice och service som stöder rörlighet enligt 14 § i socialvårdslagen som stöder boende hemma samt kostnader för stöd för närståendevård och öppen sjukvård. Utskottet understryker att med hjälp av service i hemmet kan krigsinvalider bo kvar hemma så länge som möjligt samtidigt som behovet av vård på institution minskar. De flesta av dem som skadats eller insjuknat i krig har bestående men som stabiliserats, men deras funktionsförmåga har i de flesta fall försämrats till följd av åldersrelaterade sjukdomar. Utskottet ser det som nödvändigt att se till att de grupper som är berättigade till förmåner för krigsinvalider och veteraner får förmånerna och tjänsterna så länge deras behov av vård och omsorg kvarstår.

Utvecklingen av krigsinvalidernas förmåner har under 2000-talet varit en väsentlig del av förbättringen av veteranpolitiken. En av prioriteringarna i social- och hälsovårdsministeriets veteranpolitiska program har varit att inom ramen för anslagen så småningom sänka de invaliditetsgrader som berättigar till kommunala öppenvårdstjänster. Att i enlighet med förslaget utvidga de öppenvårdstjänster som betalas med statsmedel ökar statens utgifter med uppskattningsvis 4,7 miljoner euro 2017.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 154/2016 rd utan ändringar.

Helsingfors 11.10.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Arja Juvonen saf
medlem Niilo Keränen cent

Betänkande ShUB 18/2016 rd

medlem Sanna Lauslahti saml
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Vesa-Matti Saarakkala saf
medlem Annika Saarikko cent
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Martti Talja cent
ersättare Ilmari Nurminen sd
ersättare Sari Tanus kd.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.